

فصل سوم

شناسنامه، هدف، سرفصل و منابع دروس

عنوان درس به فارسی:

اصول فقه ۱

عنوان درس به انگلیسی:

The Methodology of Jurisprudence 1

تعداد واحد: ۲ واحد

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت

نوع درس: اصلی

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

آموزش تکمیلی عملی: دارد ○ ندارد ● سفر علمی ○ کارگاه ○ آزمایشگاه ○ سمینار ○

اهداف کلی درس: آشنایی با مبانی و دلایل احکام فقهی و روش استنباط آن ها

اهداف رفتاری: کسب مهارت استنباط احکام شرعی از منابع معتبر فقه اسلامی

سرفصل درس:

- عام و خاص

- مطلق و مقید

- مجمل و مبین

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر (بصورت درصد مشخص گردد)	میان ترم (بصورت درصد مشخص گردد)	آزمون های نهایی (بصورت درصد مشخص گردد)	پروژه (بصورت درصد مشخص گردد)
-----	-----	آزمون های نوشتاری ۷۵٪	۲۵٪
		عملکردی	

فهرست منابع:

مظفر، محمد رضا، اصول الفقه، قم: انتشارات اسماعیلیان

فهرست مطالعات:

انصاری، شیخ مرتضی، مطارح الانظار، قم: مؤسسه آل البيت

حکیم، محمد تقی، الاصول العامه للفقه المقارن، المجمع العالمی لاهل البيت، ۱۴۱۸هـ

اصول فقه ۲
The Methodology of Jurisprudence 2

عنوان درس به فارسی:

عنوان درس به انگلیسی:

تعداد واحد: ۲ واحد

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت

نوع درس: اصلی

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: اصول فقه ۱

آموزش تکمیلی عملی: دارد ندارد سفر علمی کارگاه آزمایشگاه سمینار

اهداف کلی درس: آشنایی با مبانی و دلایل احکام فقهی و روش استنباط آن ها
اهداف رفتاری: کسب مهارت استنباط احکام شرعی از منابع معتبر فقه اسلامی
سرفصل درس:

- مبحث قطع: حجیت قطع؛ تجری؛ قطع طریقی؛ قطع موضوعی؛ قطع اجمالی؛ مخالفت با قطع اجمالی.
 - مبحث ظن: امکان توجه به ظن؛ مصلحت سلوکیه؛ اصل در عمل به ظن های خاص؛ حجیت ظواهر کتاب.
 - حجیت اجماع منقول به خبر واحد؛ حجیت شهرت فتوایی؛ حجیت ظن مطلق.
- روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر (بصورت درصد مشخص گردد)	میان ترم (بصورت درصد مشخص گردد)	آزمون های نهایی (بصورت درصد مشخص گردد)	پروژه (بصورت درصد مشخص گردد)
-----	-----	آزمون های نوشتاری %۷۵	%۲۵
		عملکردی	

فهرست منابع:

انصاری، شیخ مرتضی، فرائد الاصول، قم: دفتر انتشارات اسلامی

فهرست مطالعات:

مظفر، محمد رضا، اصول الفقه، قم: انتشارات اسماعیلیان

انصاری، شیخ مرتضی، مطارح الانظار، قم: مؤسسه آل البیت

حکیم، محمد تقی، الاصول العامه للفقہ المقارن، المجمع العالمی لاهل البیت، ۱۴۱۸هـ

صدر، محمد باقر، دروس فی علم الاصول، دار المنتظر، ۱۴۰۵هـ

اصول فقه ۳
The Methodology of Jurisprudence 3

عنوان درس به فارسی:

عنوان درس به انگلیسی:

تعداد واحد: ۲ واحد

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت

نوع درس: اصلی

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: اصول فقه ۲

آموزش تکمیلی عملی: دارد ندارد سفر علمی کارگاه آزمایشگاه سمینار

اهداف کلی درس: آشنایی با مبانی و دلایل احکام فقهی و روش استنباط آن ها

اهداف رفتاری: کسب مهارت استنباط احکام شرعی از منابع معتبر فقه اسلامی

سرفصل درس:

- اصول عملیه: براءت؛ احتیاط.

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر (بصورت درصد مشخص گردد)	میان ترم (بصورت درصد مشخص گردد)	آزمون های نهایی (بصورت درصد مشخص گردد)	پروژه (بصورت درصد مشخص گردد)
-----	-----	آزمون های نوشتاری ۷۵٪	۲۵٪
		عملکردی	

فهرست منابع:

انصاری، شیخ مرتضی، فرائد الاصول، قم: دفتر انتشارات اسلامی

فهرست مطالعات:

مظفر، محمد رضا، اصول الفقه، قم: انتشارات اسماعیلیان

حکیم، محمد تقی، الاصول العامه للفقہ المقارن، المجمع العالمی لاهل البیت، ۱۴۱۸هـ

اصول فقه ۴
The Methodology of Jurisprudence 4

عنوان درس به فارسی:

عنوان درس به انگلیسی:

تعداد واحد: ۲ واحد

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت

نوع درس: اصلی

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: اصول فقه ۳

آموزش تکمیلی عملی: دارد ندارد سفر علمی کارگاه آزمایشگاه سمینار

اهداف کلی درس: آشنایی با مبانی و دلایل احکام فقهی و روش استنباط آن ها

اهداف رفتاری: کسب مهارت استنباط احکام شرعی از منابع معتبر فقه اسلامی

سرفصل درس:

- اصول عملیه: تخییر؛ استصحاب.

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر (بصورت درصد مشخص گردد)	میان ترم (بصورت درصد مشخص گردد)	آزمون های نهایی (بصورت درصد مشخص گردد)	پروژه (بصورت درصد مشخص گردد)
-----	-----	آزمون های نوشتاری %۷۵	%۲۵
		عملکردی	

فهرست منابع:

انصاری، شیخ مرتضی، فرائد الاصول، قم: دفتر انتشارات اسلامی

فهرست مطالعات:

مظفر، محمد رضا، اصول الفقه، قم: انتشارات اسماعیلیان

حکیم، محمد تقی، الاصول العامه للفقہ المقارن، المجمع العالمی لاهل البیت، ۱۴۱۸ هـ.

مکاسب محرمة

Unlawful Trades

عنوان درس به فارسی:

عنوان درس به انگلیسی:

تعداد واحد: ۲ واحد

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت

نوع درس: اصلی

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

آموزش تکمیلی عملی: دارد ندارد سفر علمی کارگاه آزمایشگاه سمینار

اهداف کلی درس: آموزش استدلالی مکاسب محرمة و شیوه اجتهاد در فقه اسلامی

اهداف رفتاری: ایجاد مهارت تبیین و تحلیل احکام فقهی ناظر به کسب و کارهای نامشروع

سرفصل درس:

- مباحث مهم و کاربردی از انواع کسب های حرام:

۱- کسب با اعیان نجس؛

۲- کسب با چیزهایی که مقصود و غرض اصلی از آنها حرام باشد؛

۳- اکتساب با چیزهایی که منفعت حلال و مورد توجه عقلا ندارند؛

۴- اکتساب با کارهایی که شرعا براساس مفسدات واقعیه حرامند.

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر (بصورت درصد مشخص گردد)	میان ترم (بصورت درصد مشخص گردد)	آزمون های نهایی (بصورت درصد مشخص گردد)	پروژه (بصورت درصد مشخص گردد)
-----	-----	آزمون های نوشتاری %۷۵	%۲۵
		عملکردی	

فهرست منابع:

انصاری، شیخ مرتضی، کتاب المكاسب، قم: کنگره جهانی بزرگداشت شیخ اعظم انصاری، ۱۴۱۵ هـ

فهرست مطالعات:

امام خمینی، روح الله، المكاسب المحرمة، قم: مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی قدس سره،

۱۴۱۵ هـ

مکارم شیرازی، ناصر، انوار الفقاهه فی الاحکام العتره الطاهره، قم: مدرسه امیرالمؤمنین

فقه معاملات ۱
Transactional Jurisprudence 1

عنوان درس به فارسی:

عنوان درس به انگلیسی:

تعداد واحد: ۲ واحد

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت

نوع درس: اصلی

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: مکاسب محرمة

آموزش تکمیلی عملی: دارد ندارد سفر علمی کارگاه آزمایشگاه سمینار

اهداف کلی درس: آموزش استدلالی فقه معاملات و شیوه اجتهاد در فقه

اهداف رفتاری: ایجاد مهارت تبیین و تحلیل احکام فقهی ناظر به قراردادها

سرفصل درس:

- مباحث بیع تا ضمان، شامل:

ماهیت بیع؛ اقسام بیع؛ ارکان بیع؛ الفظ بیع؛ معاطات؛ تنجیز و تعلیق؛ مقبوض به عقد فاسد؛ مثلی و قیمی

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر (بصورت درصد مشخص گردد)	میان ترم (بصورت درصد مشخص گردد)	آزمون های نهایی (بصورت درصد مشخص گردد)	پروژه (بصورت درصد مشخص گردد)
-----	-----	آزمون های نوشتاری %۷۵	%۲۵
		عملکردی	

فهرست منابع:

انصاری، شیخ مرتضی، کتاب المكاسب، قم: کنگره جهانی بزرگداشت شیخ اعظم انصاری، ۱۴۱۵ هـ

فهرست مطالعات:

امام خمینی، روح الله، کتاب البیع، تهران: مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی قدس سره، ۱۴۲۱ هـ

خویی، سید ابوالقاسم، مصباح الفقاهة، تقریر محمد علی توحیدی، چاپ دوم، قم: سید الشهداء

نائینی، میرزا محمد حسن، منیة الطالب فی حاشیة المكاسب، تهران: المكتبة المحمدیة، ۱۳۷۳ هـ

سنهوری، عبدالرزاق احمد، نظریه العقد، بیروت: دار افکر

فقه معاملات ۲
Transactional Jurisprudence 2

عنوان درس به فارسی:
عنوان درس به انگلیسی:
تعداد واحد: ۲ واحد
تعداد ساعت: ۳۲ ساعت
نوع درس: اصلی
نوع واحد: نظری
پیشنیاز: فقه معاملات ۱

آموزش تکمیلی عملی: دارد ندارد سفر علمی کارگاه آزمایشگاه سمینار

اهداف کلی درس: آموزش استدلالی فقه معاملات و شیوه اجتهاد در فقه
اهداف رفتاری: ایجاد مهارت تبیین و تحلیل احکام فقهی ناظر به قراردادها
سرفصل درس:
- شرایط متعاقدين
- حقیقت اکراه
- بیع فضولی

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر (بصورت درصد مشخص گردد)	میان ترم (بصورت درصد مشخص گردد)	آزمون های نهایی (بصورت درصد مشخص گردد)	پروژه (بصورت درصد مشخص گردد)
-----	-----	آزمون های نوشتاری %۷۵	%۲۵
		عملکردی	

فهرست منابع:

انصاری، شیخ مرتضی، کتاب المکاسب، قم: کنگره جهانی بزرگداشت شیخ اعظم انصاری، ۱۴۱۵ هـ

فهرست مطالعات:

امام خمینی، روح الله، کتاب البیع، تهران: مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی قدس سره، ۱۴۲۱ هـ

نائینی، میرزا محمد حسن، منیة الطالب فی حاشیة المکاسب، تهران: المکتبة المحمدیة، ۱۳۷۳ هـ

سنهوری، عبدالرزاق احمد، نظریه العقد، بیروت: دار افکر

فقه خانواده
Family Jurisprudence

عنوان درس به فارسی:

عنوان درس به انگلیسی:

تعداد واحد: ۲ واحد

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت

نوع درس: اصلی

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

آموزش تکمیلی عملی: دارد ندارد سفر علمی کارگاه آزمایشگاه سمینار

اهداف کلی درس: آموزش استدلالی فقه خانواده و شیوه اجتهاد در فقه
اهداف رفتاری: ایجاد مهارت تبیین و تحلیل احکام فقهی ناظر به حقوق خانواده
سرفصل درس:

- مسائل اختلافی و نوظهور در نکاح و طلاق

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر (بصورت درصد مشخص گردد)	میان ترم (بصورت درصد مشخص گردد)	آزمون های نهایی (بصورت درصد مشخص گردد)	پروژه (بصورت درصد مشخص گردد)
-----	-----	آزمون های نوشتاری ۷۵٪	۲۵٪
		عملکردی	

فهرست منابع:

سبحانی، جعفر، نظام النکاح فی الشریعه الاسلامیه الغراء، قم: مؤسسه امام صادق، ۱۴۱۶هـ.

فهرست مطالعات:

مکارم شیرازی، ناصر، انوار الفقاهه فی الاحکام العتره الطاهره، قم: مدرسه امیرالمؤمنین، ۱۴۲۵هـ.

شهید ثانی، زین الدین به علی، الروضه البهیة فی شرح اللمعة الدمشقیة، قم: کتابفروشی داوری، ۱۴۱۰هـ.

محقق کرکی، علی بن حسین، جامع المقاصد فی شرح القواعد، چاپ دوم، قم: مؤسسه آل البيت علیهم السلام، ۱۴۱۴هـ.

نجفی، محمد حسن، جواهر الکلام فی شرح شرائع الإسلام، چاپ هفتم، بیروت: دار احیاء التراث العربی، ۱۴۰۴هـ.

فقه جزایی ۱
Criminal Jurisprudence 1

عنوان درس به فارسی:
عنوان درس به انگلیسی:
تعداد واحد: ۲ واحد
تعداد ساعت: ۳۲ ساعت
نوع درس: اصلی
نوع واحد: نظری
پیشنیاز: ندارد

آموزش تکمیلی عملی: دارد ○ ندارد ● سفر علمی ○ کارگاه ○ آزمایشگاه ○ سمینار ○

اهداف کلی درس: آموزش استدلالی فقه جزایی و شیوه اجتهاد در فقه

اهداف رفتاری: ایجاد مهارت تبیین و تحلیل احکام فقهی ناظر به قصاص و دیات

سرفصل درس:

- قصاص

- دیات

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر (بصورت درصد مشخص گردد)	میان ترم (بصورت درصد مشخص گردد)	آزمون های نهایی (بصورت درصد مشخص گردد)	پروژه (بصورت درصد مشخص گردد)
-----	-----	آزمون های نوشتاری ۷۵٪	۲۵٪
		عملکردی	

فهرست منابع:

لنکرانی، محمد فاضل، تفصیل الشریعة فی شرح تحریر الوسیلة، قم: مرکز فقهی ائمه اطهار علیهم السلام، ۱۴۱۸هـ

فهرست مطالعات:

خویی، سید ابوالقاسم، مبانی تکملة المنهاج، قم: مؤسسه احیاء آثار الإمام الخوئی ره، ۱۴۲۲ هـ
موسوی اردبیلی، سید عبدالکریم، فقه القضاء: یحتوی علی بحوث هامه مستحدثه، مکتبه امیرالمومنین، ۱۴۰۸هـ

نجفی، محمد حسن، جواهر الکلام فی شرح شرائع الإسلام، چاپ هفتم، بیروت: دار احیاء التراث العربی، ۱۴۰۴هـ

قواعد فقه ۱
Jurisprudential Rules1

عنوان درس به فارسی:

عنوان درس به انگلیسی:

تعداد واحد: ۲ واحد

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت

نوع درس: اصلی

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

آموزش تکمیلی عملی: دارد ندارد سفر علمی کارگاه آزمایشگاه سمینار

اهداف کلی درس: آموزش مهم ترین قواعد فقه و تبیین آن ها در نظام فقهی و حقوقی اسلام

اهداف رفتاری: ایجاد مهارت استفاده از قواعد فقهی در استنباط احکام فقهی مرتبط

سرفصل درس:

قواعد فقهی: نفی عسر و حرج؛ نفی ضرر، علی الید؛ مقبوض به عقد فاسد؛ لاتعاد؛ حرمت اخذ اجرت

بر واجبات

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر (بصورت درصد مشخص گردد)	میان ترم (بصورت درصد مشخص گردد)	آزمون های نهایی (بصورت درصد مشخص گردد)	پروژه (بصورت درصد مشخص گردد)
-----	-----	آزمون های نوشتاری ۷۵٪	۲۵٪
		عملکردی	

فهرست منابع:

بجنوردی، سید حسن، القواعد الفقهیه، قم: نشر الهادی، ۱۴۱۹هـ

فهرست مطالعات:

مکارم شیرازی، ناصر، القواعد الفقهیه، قم: مدرسه امام امیر المؤمنین - علیه السلام، ۱۴۱۱هـ

مراغی، سید میر عبدالفتاح، العناوین الفقهیه، قم: دفتر انتشارات اسلامی وابسته به جامعه مدرسین

حوزه علمیه قم، ۱۴۱۷هـ

نراقی، مولی احمد، عوائد الأيام فی بیان قواعد الأحکام و مهمات مسائل الحلال و الحرام، قم:

انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم، ۱۴۱۷هـ

زبان تخصصی

English for Students of Jurisprudence

عنوان درس به فارسی:

عنوان درس به انگلیسی:

تعداد واحد: ۲ واحد

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت

نوع درس: اصلی

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

آموزش تکمیلی عملی: دارد ندارد سفر علمی کارگاه آزمایشگاه سمینار

اهداف کلی درس: آشنایی دانشجویان با مباحث مختلف فقه اسلامی به زبان انگلیسی

اهداف رفتاری: توانمندسازی دانشجویان برای استفاده از متون انگلیسی در مطالعات مرتبط با فقه و

مبانی حقوق اسلامی

سرفصل درس:

مدخل های فقهی و اصولی دایره المعارف اسلام، همچون: فقه، اصول فقه، زکات، خمس، بیت المال و ...

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر (بصورت درصد مشخص گردد)	میان ترم (بصورت درصد مشخص گردد)	آزمون های نهایی (بصورت درصد مشخص گردد)	پروژه (بصورت درصد مشخص گردد)
-----	-----	آزمون های نوشتاری ٪۱۰۰	-----
		عملکردی	

فهرست منابع:

Pellat, B.Lewis, The Encyclopaedia of Islam, Second Edition.

فهرست مطالعات:

فقه قضایی
Judicial Jurisprudence

عنوان درس به فارسی:
عنوان درس به انگلیسی:
تعداد واحد: ۲ واحد
تعداد ساعت: ۳۲ ساعت
نوع درس: اختیاری
نوع واحد: نظری
پیشنیاز: ندارد

آموزش تکمیلی عملی: دارد ○ ندارد ● سفر علمی ○ کارگاه ○ آزمایشگاه ○ سمینار ○

اهداف کلی درس: آموزش استدلالی فقه قضاء و شهادات و شیوه اجتهاد در فقه
اهداف رفتاری: ایجاد مهارت تبیین و تحلیل احکام فقهی ناظر به قضاء و شهادات

سرفصل درس:

- قضاء

= شهادات

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر (بصورت درصد مشخص گردد)	میان ترم (بصورت درصد مشخص گردد)	آزمون های نهایی (بصورت درصد مشخص گردد)	پروژه (بصورت درصد مشخص گردد)
-----	-----	آزمون های نوشتاری ۷۵٪	۲۵٪
		عملکردی	

فهرست منابع:

سبحانی، جعفر، نظام القضاء و الشهاده فی الشریعه الاسلامیه الغراء، قم: مؤسسه امام صادق، ۱۳۷۶

فهرست مطالعات:

موسوی اردبیلی، سید عبدالکریم، فقه القضاء: یحتوی علی بحوث هامه مستحدثه، مکتبه

امیرالمومنین، ۱۴۰۸هـ

نجفی، محمد حسن، جواهر الکلام فی شرح شرائع الإسلام، چاپ هفتم، بیروت: دار إحياء التراث

العربی، ۱۴۰۴هـ

خویی، سید ابوالقاسم، مبانی تکملة المنهاج، قم: مؤسسه إحياء آثار الإمام الخوئی ره، ۱۴۲۲ هـ

فقه تطبیقی

Comparative Jurisprudence

عنوان درس به فارسی:

عنوان درس به انگلیسی:

تعداد واحد: ۲ واحد

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت

نوع درس: اختیاری

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

آموزش تکمیلی عملی: دارد ندارد سفر علمی کارگاه آزمایشگاه سمینار

اهداف کلی درس: روش شناسی فقه تطبیقی و مطالعه تطبیقی آرا و دلایل فقه مذاهب اسلامی

اهداف رفتاری: ایجاد مهارت تبیین و تحلیل احکام فقهی مذاهب اسلامی به روش تطبیقی

سرفصل درس:

- وصیت

- ارث

- وقف

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر (بصورت درصد مشخص گردد)	میان ترم (بصورت درصد مشخص گردد)	آزمون های نهایی (بصورت درصد مشخص گردد)	پروژه (بصورت درصد مشخص گردد)
-----	-----	آزمون های نوشتاری %۷۵	%۲۵
		عملکردی	

فهرست منابع:

علامه حلی، حسن بن یوسف، تذکره الفقهاء، قم: مؤسسه آل البيت عليهم السلام، ۱۴۱۴هـ.

فهرست مطالعات:

طوسی، محمد بن حسن، الخلاف، قم: دفتر انتشارات اسلامی وابسته به جامعه مدرسین حوزه علمیه

قم، ۱۴۰۷هـ.

ابن رشد، محمد بن احمد، بداية المجتهد ونهاية المقتصد، قاهره: دار الحديث، ۱۴۲۵هـ.